

зовнішньому ринках;

— участь у регіональному й міжрегіональному поділі праці, розвиток регіональної та міжрегіональної кооперації;

— організація виробництва і постачання комплектного обладнання «під ключ» з подальшим сервісним обслуговуванням, навчанням кадрів, передачею технологічної документації;

— розвиток мережі каналів руху товарів, у тому числі дилерських представництв за кордоном для прискорення реалізації, більш повного врахування умов експлуатації машинобудівної продукції та її після продажного обслуговування;

— відродження науково – технічної та дослідно – експериментальної бази, реалізує інноваційні проекти з гарантованим економічним ефектом та оплатою залежно від обсягу продажів або прибутку у замовника;

— зняття важкого тягаря утримання соціальної сфери промислових підприємств з передачею його на баланс міста (району), в якому розташовані.

На нашу думку, вирішення цих проблем дозволить поліпшити інвестиційну привабливість регіонів і на цій основі підвищити ефективність функціонування країни, вирішення соціальних проблем населення України.

СУЧАСНИЙ СТАН ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Луцьова В. А., здобувач**,

*Харківський національний технічний університет
сіського господарства імені Петра Василенка*

В основі інноваційного розвитку закладений безперервний і цілеспрямований процес пошуку, генерування та реалізації нововведень, які дають змогу не тільки підвищити ефективність функціонування суспільного виробництва, а й принципово змінити способи його розвитку.

Питання ролі інновацій в економічній системі знайшли своє відображення в дослідженнях вітчизняних та зарубіжних економістів і вчених. До них, передусім, належать праці Н.В. Краснокутської,

* Науковий керівник - Онегіна В.М., д.е.н., професор

В.А. Іванова, Твісс Браїана, А.М. Ясира, Р.А. Фатхутдінова, С.Д. Ільєнкової, В.М. Онегіної, Й. Шумпетера, Дж. Сорос, В. Хіпель, Кот О.В., Шайтана Б.І. та ін.

Більшість економістів-науковців дотримуються думки про те, що інноваційний розвиток АПК реалізується в декількох напрямках, що взаємно впливають і доповнюють один одного (механізація, автоматизація, хімізація та інше), на практиці представлено та обумовлюється створенням і використанням досконаліших виробів, поліпшенням їх техніко-економічних параметрів, механічних, хімічних і інших характеристик; підвищенням технічного рівня виробничих процесів, створенням нових і удосконаленням існуючих типів машин, обладнання і їх впровадженням (Ситник В.П., Ржигя Л., Карлюк Д.О., Іванов В.А., Кот О.В., Шайтан Б.І., Коробейников О.П., Малиновський Ю.В., Федоренко В.Г., Гордійчук А.І. та ін.).

Ми у своїй роботі вважаємо, що інноваційний розвиток сільськогосподарських підприємств – це шлях кількісних та якісних змін продуктивних сил та економічних відносин, результатів господарської діяльності підприємств за рахунок реалізації інновацій, пов'язані з трансформацією (перетворенням) наукових знань, ідей, відкриттів та існуючих технологій у нові продукти, в результаті чого отримується економічний, соціальний, екологічний, науково-технічний чи інші види ефекту.

На нашу думку, оцінку інноваційного розвитку слід починати з оцінки інноваційного потенціалу, яка включає – фінансовий, науковий, затратний, інформаційний, технічний, кадровий, інвестиційний, результативний блок інноваційного розвитку. На даному етапі необхідно оцінити фінансовий стан підприємства – платоспроможність, фінансову стійкість.

Після того, як дана оцінка інноваційного потенціалу підприємства, слід оцінити ефективність на етапі створення інновацій, а саме науковий та затратний блок. Основними критеріями даної оцінки є цінність її новизни та відповідність сучасному світовому рівню. Слід також проаналізувати (зниження або зростання) витрат на виробництво.

Наступним етапом є оцінка ефективності освоєння інновацій, що включає блоки інноваційного розвитку: технологічний, технічний, соціальний, екологічний і економічний.

Для визначення технологічної ефективності використання інновацій застосовуються показники, що відображають міру використання земельних, трудових, матеріальних ресурсів в процесі

виробництва. Технічна ефективність інноваційної продукції включає показники, що характеризують рівень ресурсозбереження, продуктивності праці, енергоємності. Оцінюючи соціальну ефективність інновацій, застосовують показники, що відображають зниження травматизму, поліпшення умов праці, зростання рівня життя працівників, вживання продуктів харчування, забезпечення житлом та ін. Дані показники характеризують міру підвищення рівня життя населення. Для визначення екологічної ефективності використання інноваційної продукції враховують викиди та відходи в довкілля, безвідхідне виробництво. Економічна ефективність інноваційної продукції включає показники, що характеризують конкурентоспроможність підприємства. Наприклад, показники оцінки економічної ефективності освоєння інновацій у зерновиробництві слід розглядати як ефективність нововведення на основі нормативних показників міри ресурсозберігання, ефективності виробництва з урахуванням якості, рівня собівартості та зростання врожайності, зниження терміну окупності витрат за період впровадження інновацій.

Підсумковими показниками порівняльної економічної оцінки є валовий прибуток та оцінка нової технології порівняно з базовими, а також питомі показники прибутковості, рівень рентабельності виробництва. Кінцевим показником оцінки інноваційних технологій є річна економічна ефективність, при якій визначають ефект за рахунок підвищення, якості і зниження собівартості продукції.

Завершальним етапом інноваційного розвитку є оцінка поширення інновацій, основним критерієм якого є максимальна оперативність інформування товаровиробників про нові досягнення науки за самими різними джерелами (через систему підготовки та перепідготовки кадрів, систему інформаційно-консультаційного обслуговування та ін.).

Слід також врахувати, що визначення складу та структури показників інноваційного розвитку передбачає організацію обліку різного роду витрат та результатів, пов'язаних з інноваційною діяльністю.

Отже, використання запропонованої системи показників оцінки інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств дозволить реально оцінити інноваційні можливості підприємств при підготовці інноваційних проектів та програм. Цей перелік не є закритим та у подальших розробках може бути доповненим, як і доповненими дослідження щодо виявлення завад на шляху інноваційної моделі розвитку, формування механізмів з її утворення.